

A. M. KOLLONTAILLE

Hyvä toveri! Suuret kiitokset kaikesta vaivannäöstä ja avusta, josta kirjoitatte viimeisessä kirjeessänne.

Skandinavian asioita koskeva kirjoituksenne „Nashe Slovossa” ja „Kommunistia”¹⁹⁴ varten lähettämänne samoja asioita käsittelevä kirjoitus herättivät minussa seuraavanlaisen kysymyksen:

Voidaanko kansan aseistamista vastustavien skandinaivialaisten vasemmistososialidemokraattien asennoitumista kehua ja pitää oikeana? Kiistelisin asiasta Höglundin kanssa vuonna 1910 ja todistelin hänelle, että se ei ole vasemmistolaisuutta eikä vallankumouksellisuutta, vaan syrjäkulmalaisten poroporvareiden rajoittuneisuutta¹⁹⁵. Nämä pienissä maissaan asustavat skandinaivialaiset poroporvarit ovat kivunneet miltei pohjoisnavalle ja ylpeilevät sillä, että heidän luokseen ei ehätä vaikka ravaisi 3 vuotta! Miten saatetaan olettaakaan, että vallankumouksellinen luokka voisi yhteiskunnallisen vallankumouksen aattona *vastustaa* kansan aseistamista? Sellainen ei ole taistelua militarismia vastaan, vaan pelkurimaista pyrkimystä pyörtää sivuun kapitalistisen maailman suurista kysymyksistä. Miten voidaan „tunnustaa” luokkataistelu käsittämättä sen kiertämätöntä muuttumista määrätyillä hetkillä kansalais-sodaksi?

Minusta tuntuu, että asiasta pitäisi kerätä aineistoa ja esiintyä „Kommunistissa” päättävästi *vastaan*, ja skandinaavien ojentamiseksi Te sitten julkaisisitte sen ruotsiksi j.n.e.

Haluaisin tietää lähemmin ajatuksenne asiasta.

Bruce Glasier on mielestäni kelvoton työntekijä; vaikka hänessä onkin proletaarista itua, hän on kuitenkin parantumaton opportunisti. Hänen kanssaan tuskin voidaan kulkea yhtä matkaa: hän ryhtyy jo 2 päivän päästä

ruikuttamaan ja sanomaan, että hänet on „houkuteltu mukaan”, että hän itse ei halua eikä kannata mitään sentapaista.

Oletteko nähnyt Davidin kirjan ja hänen arvionsa manifestistamme ^{196?}

Eikö Skandinavian maista löytyisi aineistoa *kahden virtauksen* taistelusta sotaan suhtautumista koskevassa kysymyksessä? Eikö voitaisi kerätä täsmällistä aineistoa (lausuntoja, arvioita, päätöslausemia), jossa vertailtaisiin määrätietoisesti molempien virtausten tendenssiä kuvastavia *tosiasioita*? Vahvistavatko tosiasiat (minun mielestäni, kyllä), että opportunistit ovat — *virtauksena* tarkasteltuina — yleensä > shovinisteja kuin vallankumouksellisia sosialidemokraatteja? Mitä ajattelette, eikö „*Kommunistia*” varten voitaisi kerätä ja muokata tällaista aineistoa?

Puristan kättänne ja toivotan kaikkea hyvää. *N. Lenin*

P. S. Mikä on miehiään Shaw-Desmonde, joka on esitelmöinyt Skandinavian maissa? Onko hänen esitelmänsä saatavissa englanniksi? Onko hän tietoinen vallankumouksellinen vai à la Hervé?

*Kirjoitettu keuhällä 1915
Lähetetty Bernistä Kristianiaan
Julkaistu ensi kerran v. 1924*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*